

Ky dokument nuk është prova. Prova janë bajtët e ruajtur: HTML-ja e faqes, pamja e saj, dhe zinxhiri i hash-eve që i lidh. Kjo dëshmi është paraqitja e tyre, e prodhuar automatikisht. Verifikohet me kodin më poshtë **pa na pyetur ne**.

ARTIKULLI

TITULLI	Dënimi i ish-krerëve të UÇK-së/ Kostovicova: Gjykimet për krime lufte nuk janë të mjaftueshme
ADRESA	https://dosja.al/politike/denimi-i-ish-krereve-teuk-se-kostovicova-gjykimet-per-e-lufte-nuk-j-i516830
BURIMI	dosja.al
GJENDJA	online

KOHË

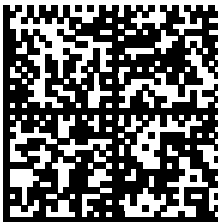
KAPUR NGA NE	30 shtator 2026, 05:40:32 UTC <i>Dritarja jonë e pasigurisë: ± 900 s — intervali me të cilin e kontrollojmë këtë burim.</i>
DEKLARUAR NGA PORTALI	30 shtator 2026, 05:28:00 UTC <i>Koha e deklaruar vjen nga pala që po vlerësohet. Ora jonë nuk preket prej saj, dhe të dyja shfaqen këtu të ndara.</i>

HASH-ET · SHA-256

PËRMBAJTJA	4e93d2e9c7e73def7e1ec85b701bcff20c91b402eb0a907e6975d2faee927200
TEKSTI	936de2f5b024c27697e45a750849c3de02016e7c2454f10aaa4c4797e6872fde
PAMJA	0d3e70347324b60175558829143fe118d86776d0e6b70b8c55ce677e0b9610d3

ZINXHIRI I PROVËS

KJO HYRJE	7ad71d1ec0668614e7efe4b7a576d73e2f8fcd379c610cddf1dd7e1106f74490
E MËPARSHMJA	—
RRËNJA MERKLE	c8843d227bbc17de8e56d39a06af4edc9329e1d2f87bad7f832918c330223773
ANKORIMI	submitted — dërguar, ende pa bllok <i>Deri te blloku, kjo provon integritetin, jo kohën.</i>

SKANOJE PËR TA VERIFIKUAR

Kodi të nxjerr te eksploruesi i STAMLES. Ai regjistër nuk është yni: nëse serveri ynë bie nesër, vula mbetet aty ku është.

Faqja tregon njërën nga tri gjendjet — **nuk u gjet**, **në radhë**, ose **e konfirmuar** me bllokun, rrënjën Merkle dhe transaksionin në Polygon. Krahazo hash-in që gjen atje me atë të shtypur më lart: nëse përputhen, kjo kapje ekzistonte para asaj ore, dhe ne nuk mund ta kishim ndryshuar pas saj.

<https://scan.stamles.eu/verify/7ad71d1ec0668614e7efe4b7a576d73e2f8fcd379c610cddf1dd7e1106f74490>

PAMJA E FAQES

Renderuar nga HTML-ja jonë e ruajtur, jo nga rrjeti. **Riprodhon kopjen tonë, jo pamjen e atëhershme:** stilet dhe imazhet e largëta mund të mos ekzistojnë më ose të kenë ndryshuar.

Motori: chromium-stored+assets · dritarja 1280×1024 px

LIVE UPDATES

8 ORE ME PARE

Shqipëria, e para në grup/ Liga e Kombeve, kuqezinjtë mposhtën San Marinon me rezultatin 0-3

12 ORE ME PARE

Dita e 122-të e protestës/ Qytetarët zbrisin sërish në shesh, kërkohet dorëheqja e kryeministrit Rama: Ju erdhi fundi!

14 ORE ME PARE

Gjykata Kushtetuese rrëzon kërkesën e PD mbi zgjedhjen e Avokatit të Popullit/ Bardhi: Vendim për qëllime politike, Shabani: Vendimi i sotëm i jep përgjigje çdo pikëpyetjeje

16 ORE ME PARE

Shefja e SHISH 'flik radarët' e shtetit, Rama: Shqipëria një nga vendet më të sigurta në Evropë. Në Zvërnec investimi më i madh turistik në Evropë

Politike

Dënimi i ish-krerëve të UÇK-së/ Kostovicova: Gjykimet për krime lufte nuk janë të mjaftueshme

UÇK-ja ishte një formacion gueril që hyri në konflikt të armatosur me forcat ushtarake dhe policore serbe, pas disa vitesh të rezistencës paqësore të udhëheqësve politikë të Kosovës ndaj politikës së Beogradit në Kosovë.

30 Shtator 2026, 07:28
Nga E.d

Dhomat e Specializuara të Kosovës në Hagë.

editoriale

Meri Lika

Opinion kundër mbi një konferencë pa pyetje

Anton Abilekaj

Labirinti i errët i Edi Ramës

Në vëmendje

Gjykimet për krime lufte nuk mjaftojnë që një shoqëri të përballet me të kaluarën, thotë Denisa Kostovicova, profesoreshë në Shkollën Ekonomike të Londrës (LSE).

Ajo i bëri këto komente duke folur për protestat në Kosovë, pas aktgjykimit të shkallës së parë të Gjykatës Speciale në Hagë ndaj katër ish-udhëheqësve të Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës (UÇK).

Pas shpalljes së aktgjykimit, mijëra qytetarë dolën në rrugë për t'i mbështetur të dënuarit.

UÇK-ja ishte një formacion gueril që hyri në konflikt të armatosur me forcat ushtarake dhe policore serbe, pas disa vitesh të rezistencës paqësore të udhëheqësve politikë të Kosovës ndaj politikës së Beogradit në Kosovë.

Ish-presidenti i Kosovës, Hashim Thaçi, si dhe Jakup Krasniqi, Kadri Veseli dhe Rexhep Selimi, ish-komandantë të UÇK-së, u dënuan për ndalim të paligjshëm, trajtim mizor, torturë dhe vrasje.

Sipas konstatimeve të gjykatës, në mesin e viktimave kishte shqiptarë që konsideroheshin kundërshtarë të UÇK-së, persona që dyshoheshin se bashkëpunonin me autoritetet serbe, si dhe serbë e romë.

Krimet u kryen nga prilli i vitit 1998 deri në qershor të vitit 1999.

Gjykata konstatoi se 96 prej personave që iu nënshtruan torturës, u vranë.

Katër të dënuarit kanë të drejtë ankese.

Në një intervistë për emisionin "Uvid" të Shërbimit të Ballkanit të Radios Evropa e Lirë, Kostovicova flet për kufizimet e gjyqimeve për krime lufte dhe ndryshimet në politikat globale, të cilat, sipas saj, e kanë dobësuar ndarimin e të drejtave të njeriut duhet të jenë prioritet

AKTUALITET 30 SHTATOR 2026, 07:25

"Shqipëria kërkon revolucion"/ Sot dita e 123-të e protestës, qytetarët të vendosur deri në largimin e qeverisë: Rama, jep dorëheqjen!

AKTUALITET 30 SHTATOR 2026, 07:16

16 kulla mbi 15 kate marrin leje, Tirana kryeson listën e projekteve të reja

Ajo, gjithashtu, krahason mbështetjen e shprehur për ish-udhëheqësit e UÇK-së me madhërimin e Ratko Mladiqit, i dënuar për gjenocid, gjatë funeralit të tij në Beograd.

Kosova dhe Bosnje dhe Hercegovina - dallimet

Denisa Kostovicova: I vetmi dallim që shoh mes këtyre reagimeve shumë të ngjashme - për të mos thënë pothuajse identike - lidhet me mënyrën historike se si shihen konfliktet që ndodhën në ish-Jugosllavi. Edhe në studimet mbi konfliktet dhe dinamikën e tyre ekziston koncepti i konflikteve asimetrike - kur njëra palë është më e fuqishme, ndërsa tjetra më e dobët.

Këtë dinamikë e kemi parë pothuajse në të gjitha konfliktet në territorin e ish-Jugosllavisë. Konkretisht, në Kosovë, pala më e fuqishme ishte pala serbe, ndërsa pala shqiptare ishte më e dobët. Kjo e fundit nisi rezistencën e armatosur dhe më pas u shfaq edhe UÇK-ja.

Kjo asimetri krijon një kontekst shumë të ndërlikuar. Për shembull, kur gjykohen krimet e kryera nga pala serbe, është shumë e lehtë të manipulohet narrativi, duke pretenduar se serbët po gjykohen sepse janë stigmatizuar si "popull gjenocidal" e të ngjashme. Në të njëjtën kohë, ushqehet vazhdimisht edhe narrativi se askush nuk i njej viktimat serbe.

Në kontekstin e këtij konflikti asimetrik, pala shqiptare ishte pala më e dobët, dhe kjo është shumë e rëndësishme. Por, edhe kjo mund të përdoret për manipulim: të thuhet se, meqë kjo palë ishte më e dobët, atëherë praktikisht është e pamundur që pjesëtarë të saj të kenë qenë përgjegjës për krime lufte.

Radio Evropa e Lirë: Jo vetëm që ishte pala më e dobët. Është fakt historik se, gjatë dekadës paraprake, shqiptarët ishin përballur me diskriminim në Kosovë dhe me përjashtim nga institucionet dhe sistemi. E gjithë kjo krijoi në shoqërinë kosovare një ndjenjë të fortë të të qenët viktimë.

Denisa Kostovicova: Problemi është se të dyja palët e konsiderojnë veten viktimat dhe të dyja mendojnë se u është bërë padrejtësi përmes aktgjykimeve të ndryshme. Këtu ndoshta duhet shtuar pyetja nëse gjykimet për krime lufte, të cilat padyshim janë të rëndësishme, mjaftojnë që shoqëritë të përballen me të kaluarën.

Paradoksi është se në të gjithë ish-Jugosllavinë nuk ka pasur shumë qasje të tjera. Nga përvojat e vendeve të tjera që kanë kaluar konflikte, dimë se krahas gjykimeve për krime lufte - qofshin ato vendore apo ndërkombëtare, siç ishte rasti me ish-Jugosllavinë - mund të përdoren edhe mekanizma të tjerë. Një prej tyre, për shembull, janë komisionet e së vërtetës.

Radio Evropa e Lirë: Ka pasur disa përpjekje, por të dobëta dhe, në fund, kanë dështuar...

Denisa Kostovicova: Prandaj, përparimet më të rëndësishme janë bërë përmes një qasjeje tjetër - dokumentimit të fakteve për krimet e luftës.

Për shembull, ekziston Libri i Kujtimit i Kosovës, rezultat i punës së Fondit për të Drejtën Humanitare në Kosovë dhe në Serbi. Po ashtu, ekziston një libër që dokumenton viktimat e luftës në Bosnje dhe Hercegovinë, ndërsa edhe në Kroaci është punuar për mbledhjen dhe plotësimin e fakteve.

Kjo ofron një mënyrë tjetër për ta kuptuar atë që ka ndodhur.

Është e rëndësishme të theksohet se kjo është një qasje që nuk i përzgjedh viktimat sipas përkatësisë etnike. Në gjykime, para drejtësisë dalin vetëm disa prej personave përgjegjës dhe ata nuk i përfaqësojnë të gjithë ata që, potencialisht, do të duhej të mbanin përgjegjësi. Kjo është diçka tipike kur bëhet fjalë për krime masive.

Nuk është e mundur që të gjithë të mbajnë përgjegjësi penale. Prandaj, është e rëndësishme të ketë edhe mënyra të tjera për të hapur diskutimin për atë që ka ndodhur - qasje që krijojnë hapësirë për një bisedë ndryshe dhe më të gjerë për të kaluarën.

Solidaritët mbi baza etnike

Radio Evropa e Lirë: Të kthehemi në fillim. Çfarë tregon gatishmëria e të gjitha palëve për t'i mbrojtur pjesëtarët e tyre të dënuar për krime lufte?

Denisa Kostovicova: Ne tani shohim përsëritjen e një modeli që ekziston praktikisht që nga themelimi i Tribunalit të Hagës, disa dekada më parë. Nga njëra anë, kemi mospranimin e së vërtetës për krimet e kryera nga pjesëtarë të popullit tonë dhe, nga ana tjetër, këmbënguljen se krimet janë kryer vetëm nga armiq të tanë - ata kundër të cilëve kemi luftuar.

Shohim se ky model përsëritet me shumë pak dallime, pavarësisht kontekstit në të cilin janë zhvilluar gjykimet.

AKTUALITET 30 SHTATOR 2026, 07:10

Pse qumështi serb po hyn gjithnjë e më shumë në tregun shqiptar

më të klikuarat

"Rama ia kalon edhe Nolit"/
Spiropalozhet Sara Mila,
deputetja socialiste 'ngel' në
klasë dhe në matematikë

Jo vetëm Kushner: Tre
resorte të tjera po
projektohen në zonën e
mbrojtur të Zvërnecit

Mafia shqiptare 15 vite
aktivitet kriminal në
Amerikën Latine/ Mediat
ekuatoriane: Si tentakulat e
tyre depërtuan në Polici,
Burgje dhe Shëndetësi

Komisioni Evropian
proponon kufizimin e të
drejtave për anëtarët e
ardhshëm të BE-së

insights

Bledian Koka

Pse Rama i denoncoi
shqiptarët si
antisemitë në OKB

Besmir Semanaj

Kur të bie Diella në
kokë

Rezarta Gagani

Përballë pallatit tim
po ndërtohet një
pallat

Auron Janku

Kur PARTITË
harrojnë pse
ekzistojnë

Moti

Powered by tomorrow

qortë në Serbi, boshnje dhe hercegovinë, Kroaci apo Kosovë, modelin vazhdon të jetë pothuajse i njëjtë.

Pse ndodh kjo? A është e pashmangshme, apo është një lloj mekanizmi mbrojtës? Kjo hap një debat shumë më të gjerë. Një nga pyetjet është se pse ky model vazhdon të ekzistojë edhe 20 apo 30 vjet pas përfundimit të luftërave. Cilat dinamika dhe procese e mbajnë gjallë dhe e përforcojnë atë?

Sot është shumë e vështirë të gjendet hapësirë për narrativë alternativë - për një mënyrë të të parit të asaj që ka ndodhur gjatë luftërave, ku përgjegjësia do të përcaktohej mbi baza reale dhe do t'i pasqyronte më mirë faktet për krimet e kryera gjatë tyre.

Radio Evropa e Lirë: Siç e thatë, një gjë e tillë duket sot pothuajse si një realitet i pashmangshëm që ndikon në jetën e përditshme në secilin prej vendeve të rajonit që përmendëm. A është kjo diçka me të cilën rajoni do të duhet të jetojë dhe ta marrë parasysh edhe në procese të tjera shoqërore?

Denisa Kostovicova: Kur çështja shtrohet si diçka e paracaktuar, krijohet përshtypja se kështu duhej të ndodhte dhe se kështu do të jetë. Por, në fakt, është krejt e kundërta. Është shumë e rëndësishme të kuptojmë se si është krijuar ky model, si vazhdon të krijohet dhe si riprodhohet vazhdimisht.

Në këtë kuptim, një përgjegjësi të madhe e kanë elitat në të gjitha shtetet e ish-Jugosllavisë. Megjithatë, mendoj se sot gjendemi në një situatë shumë të vështirë, sepse kemi elita që kontrollojnë mediat dhe që kanë interes t'i mbështesin dhe t'i përhapin narrativët e tillë, sipas të cilëve "ne jemi viktimë më e madhe"... dhe ato fokusohen vetëm te grupi i tyre etnik. Në këtë kontekst, mund të thuhet se ekziston edhe një lidhje mes këtyre elitave dhe pjesëve të caktuara të shoqërisë.

Nuk mund të flitet më vetëm për përgjegjësinë e elitave. Ka edhe pjesë të mëdha të shoqërisë - dhe kjo është e rëndësishme të thuhet - që i kanë përvetësuar dhe i pranojnë këta narrativë.

Si rezultat, hapësira për zërat që përipiqen të nxjerrin në pah të vërtetën, është ngushtuar. Është shumë e rëndësishme të theksohet se në gjithë hapësirën e ish-Jugosllavisë ka pasur vazhdimisht organizata të shoqërisë civile që janë angazhuar për ta trajtuar çështjen e përgjegjësisë mbi baza më reale: të shqyrtohet, natyrisht, përgjegjësia e palëve të tjera, por, para së gjithash, të merret parasysh edhe përgjegjësia e palës sonë.

Rrugë të tjera drejt së vërtetës

Radio Evropa e Lirë: Grupet që kanë kërkuar një shqyrtim të barabartë dhe kritik të së kaluarës, në periudha të caktuara kanë arritur të bëhen pjesë e rrethit të elitave qeverisëse, por kjo nuk ka zgjatur shumë. Sot shohim se pothuajse të gjitha elitat politike në pushtet janë - në një masë më të madhe apo më të vogël - nacionaliste dhe janë pikërisht ato që do të ndikojnë në të ardhmen e rajonit. Si mund të ketë përparim në përballjen me barrën e së kaluarës, kur dialogu zhvillohet mes njerëzve që mbajnë qëndrime po aq përjashtuese?

Denisa Kostovicova: Nëse ka vullnet, gjithmonë mund të krijohet hapësirë. Por, pajtohem se është shumë e vështirë t'ua zbehtësh fuqinë këtyre narrativëve, sidomos kur përhapen dhe mbështeten nga elitat politike, madje edhe përmes dhunës.

E dimë se çfarë presionesh ushtrohen ndaj shoqërisë civile të lirë dhe liberale, si dhe ndaj grupeve qytetare. Por, është po aq e rëndësishme të kuptohet se këto elita i përdorin dhe i instrumentalizojnë narrativët nacionalistë. Ata u shërbejnë për ta zhvendosur vëmendjen dhe për të mbuluar problemet dhe dështimet në qeverisjen e shteteve.

Pra, mungesa e sundimit të ligjit, korrupsioni dhe të gjitha problemet që lidhen me ta. Situata është komplekse dhe, nëse do të më pyesnit se si mund të niste ky diskutim, ndoshta kemi arritur në një pikë ku i kemi parë kufijtë e shoqërisë civile, zëri i së cilës është shtypur.

Ndoshta një hapësirë tjetër politike mund të hapet në mënyrë të tërthortë, duke e nisur diskutimin nga probleme të tjera - korrupsioni, keqqeverisja, problemet në funksionimin e institucioneve dhe në menaxhimin e shtetit.

Diçka të tillë e kemi parë gjatë protestave studentore në Serbi, por edhe në rrethana të tjera. Ato kanë treguar se ka momente kur bëhet e qartë se një qasje ndryshe ndaj së kaluarës, është e mundur.

Radio Evropa e Lirë: Pra, të jesh kundër korrupsionit dhe në mbështetje të sundimit të ligjit, por, njëkohësisht, të mos e vësh në pikëpyetje përgjegjësinë konkrete për krimet e luftës...

Denisa Kostovicova: Ndoshta ky mund të jetë një skenar. Por, nëse një ndryshim i vërtetë i regjimit do të sillte edhe media më të lira, debat më të lirë dhe fundin e demonizimit të grupeve të caktuara në shoqëri, atëherë ndoshta do ta ndryshonte vërtet mënyrën se si flitet për këto çështje.

A kanë pak peshë faktet?

Radio Evropa e Lirë: Faktet mund të mblidhen, siç kanë bërë burimet që përmendët, dhe mund të flitet për to, por bindjet e rrënjosura në shoqëri praktikisht nuk ndryshojnë. Një rrethanë që e vështirëson situatën sot, është se

roma të ngritjes të nishimit të historisë së shekullit XX janë bërë pjesë e politikës kryesore në shumë vende të Evropës. Sa e pengon kjo procesin e përbaljes me të kaluarën?

Denisa Kostovicova: Po. Nga njëra anë, kemi rinterpretime jokritike të së kaluarës. Por, nga ana tjetër, kemi edhe lëvizje dhe iniciativa shumë interesante dhe të rëndësishme, përfshirë nisma institucionale dhe të shoqërisë civile, që e shqyrtojnë në mënyrë kritike të kaluarën koloniale dhe ngrenë çështje të përgjegjësisë, reparacioneve të mundshme dhe edukimit.

Për shembull, këtu në Britani të Madhe ka pasur protesta të mëdha të të rinjve që kanë kërkuar heqjen e monumenteve të caktuara që simbolizojnë Perandorinë britanike dhe që lidhen me historinë e skllavërisë, shkeljet e të drejtave të njeriut dhe çështje të ngjashme.

Radio Evropa e Lirë: Këto janë iniciativa mjaft kontroverze.

Denisa Kostovicova: Po, por dua të them se rishikimi kritik i së kaluarës nuk zhvillohet vetëm në një drejtim. Kemi një tablo shumë komplekse.

Sa i përket klimës ndërkombëtare që përmendët, në një aspekt keni plotësisht të drejtë. Që nga fundi i Luftës së Ftohtë ekzistonte ideja e një norme globale: se nuk mund të ketë paqe pa përgjegjësi për shkeljet e të drejtave të njeriut dhe krimet e luftës.

Kjo normë nuk ishte e përsosur, sidomos në zbatimin praktik, por ky ishte synimi. Pra, pas përfundimit të luftërave, ata që kishin kryer krime lufte, duhej të jepnin llogari për to.

Tani, mes tronditjeve globale, ky konsensus liberal ndërkombëtar është çarë. Kjo shihet qartë, për shembull, nga sulmet që vijnë nga Shtetet e Bashkuara ndaj Gjykatës Penale Ndërkombëtare.

Pyetja tani është se kush do ta mbrojë normën globale sipas së cilës duhet të ketë përgjegjësi për të gjitha shkeljet e të drejtave të njeriut dhe krimet e luftës, dhe se drejtësia nuk duhet të bëjë dallime mbi baza etnike, racore apo çfarëdo përkatësie tjetër. Parimi fillestar ishte që të gjithë duhet të mbajnë përgjegjësi.

Në të kaluarën kemi pasur marrëveshje paqeje, në të cilat çështjet e përgjegjësisë dhe të drejtësisë tranzicionale bëheshin pjesë e vetë marrëveshjeve.

Tani po shohim se marrëveshjet e paqes janë bërë të rralla dhe se, në vend të tyre, kemi armëpushime. Nuk dua të hyj shumë në zhvillimet dhe rreshtimet e mëdha gjeopolitike që po ndodhin në nivel global. Por, nëse përqendrohemi vetëm te mënyra se si i jemi qasur drejtësisë tranzicionale, më parë ekzistonte një përgjigje relativisht e qartë. Tani po shohim se edhe ky konsensus është çarë.

Nuk kam një përgjigje konkrete se në cilin drejtim do të shkojë kjo. A do të krijohet në nivel global një lloj "konsensusi autoritar", siç e quajnë disa kolegë - ku, përmes marrëveshjeve të bazuara në parime autoritare dhe jodemokratike, disa çështje thjesht do të mbyllen dhe do të lihen mënjanë?

Apo do të mbeten hapësira të caktuara - institucionale apo gjeografike në Evropë ose brenda disa institucioneve ndërkombëtare - që do të vazhdojnë t'i mbrojnë këto norma?

Kjo mbetet një pyetje e madhe./REL

uÇk kosovë denisa kostovicova

Sondazh

Poll

Politike

29 Shtator 2026, 22:02

Zbardhet agjenda/ Von der Leyen nis nesër nga Shqipëria turin në Ballkan

Ursula von der Leyen TIRANA- Presidentja e Komisionit Evropian,

Pamja këtu është e ri-koduar për ta futur në dokument. Artefakti autoritar është skedari WebP i ruajtur, dhe hash-i i tij është ai i shtypur te faqja e parë — pra dallimi është i verifikueshëm, jo i fshehur.